

Forsøg eller at benytte Forsøg, som andetsteds ere gjorte, paa en saadan Maade, at Følgerne af Udsalbet, de gode eller de flette, alene komme til at gaae ud over den, der vil gjøre Forsøget eller forlanger Berettigelsen, men at det i saa Tilfælde kommer an paa at give en Afgang til særegen Afbenyttelse af Veie, som i ganske andre Tiemed og under ganske andre Forudsætninger ere bragte istand med store Beføstninger og i Tillid til, at de, for hvis Skyld disse Planer ere stete, og for hvis Bidrag de ere udførte, fremdeles kunde beholde den fuldstændig uhindrede Benyttelse af samme. Spørgsmaalet er altsaa her væsentligt, om man skal give Tilladelse til en anden Benyttelse, hvorom der idetmindste hos Mange hersker den Mening, at samme vil lægge en ligefrem bestemt Hindring iveien for Benyttelsen paa den sædvanlige Maade. Saavidt det forekommer mig, berøer det hele Spørgsmaal paa, hvorvidt det er grundet eller ikke, at en saadan Hindring ved den nye Benyttelse vil komme tilstede. Derfor der fremdeles her blot var Spørgsmaal om at tillade at gjøre Forsøg, uden dertil at knytte nogen Eneret, vilde Sagen i alt Fald fra min Side møde mindre Vanskelighed; men den ærebe Minister har, forsaavidt jeg ikke har misforstaaet ham, ved Sagens forrige Behandling udtalt, at der ikke egentlig behøvedes nogen Tilladelse for at sætte Locomotiver igang paa Landeveiene; det var blot for Enerettens Skyld at Tilladelsen behøvedes, og da troer jeg, det er rimeligt, at man for at kunne give Samtykke til en saadan Eneret idetmindste forlanger nogenlunde tilstrækkelig Visshed for, at de før paapegede Misligheder ved Foretagendet ikke ere tilstede, og jeg kan ikke fravige den Mening, at de Oplysninger, der foreligge i de Sagen vedkommende Bilag, paa ingen Maade give Visshed om, at der ingen Fare er forbundet med Benyttelsen af Locomotiver paa almindelige Veie, eller at Brugten af Locomotiver paa disse ikke vil kunne blive en væsentlig Hindring og Ulempe for den almindelige Færdsel. Dette ligger allerede deri, at det ikke sees, at der andetsteds er sat nogen regelmæssig Locomotivfærdsel igang. Der er blot gjort Forsøg, og det kan altsaa blot have berøet paa ganske tilfældige Omstændigheder, at der i disse

enkelte Tilfælde ikke er fremtraadt nogen af de befrygtede Ulemper og Farer. Forsaavidt det iøvrigt er paapeget, at den engelske Regjering og Lovgivningsmagt har søgt at lette Udviklingen af den Idee, at benytte Locomotiver til Færdsel paa almindelige Landeveie, forekommer det mig, at den engelske Lovgivnings Virksomhed i bemeldte Tiemed dog ikke er af den Bestaffenhed, at samme egentlig lader sig benytte som Argument ved nærværende Leilighed. Saavidt jeg nemlig har opfattet det, og som jeg troer, at det maa opfattes, indtil jeg bliver oplyst om, at jeg tager fejl, har netop den engelske Lovgivningsmagt fundet det nødvendigt, selv at indlade sig paa at fastsætte de Forsigtighedsregler, der skulle iagttages, naar en Indretning som den omhandlede skal benyttes, og det endogaa i en temmelig stor Detail, og hvis jeg ikke meget feiler, er der navnlig der fastsat, at naar det viser sig, at et Locomotiv i Virkeligheden medfører Farer, kan dets Brug strax forbydes. Derfor det Lovudkast, der her foreligger, indeholdt noget Rignende eller blot gif ud paa at give en Tilladelse, hvis den forøvrigt behøves, til at føre paa Veiene med Locomotiver, uden dertil at knytte Eneret, men paa den Betingelse, at dersom det viste sig, at det var til Hindrer for andre Veifarende og afstedkom Ulykker, skulde dets Brug til enhver Tid kunne forbydes, saa troer jeg eiheller at Betænkeligheden derved vilde være saa stor. Det Fornødne i saa Henseende opnaaes jo ogsaa, hvad enten man aldeles forkaster § 2 under den Forudsætning, at deri ligger, som det allerede tidligere er ansøgt, ingen Hindring for Nogen, der vil gjøre et Forsøg med Locomotiver, naar han ikke forlanger Eneret, eller forandrer § 2 saaledes, at Regjeringen bliver bemyndiget til at give Tilladelse til, under nærmere fastsatte Betingelser, at føre med Locomotiver paa Landeveiene uden Eneret. Jeg skulde derfor, som det allerede i Betænkningen er udtalt, fremdeles ansee det for rigtigst, ikke nu at antage § 2, eller ialfsald, dersom man ikke vil gaae ind herpaa, til en senere Behandling at forandre det derhen, at Regjeringen blot bliver bemyndiget til at give Tilladelse til at benytte Locomotiver paa almindelige Landeveie uden dertil at knytte Eneret,